

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Zuzanna Gulcz

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek

odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 7 lipca 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w ten sposób, że przyznaje A. K. prawo do emerytury, poczynając od dnia 15 kwietnia 2015 roku.

(-) SSO Grzegorz Tyrka

VIII U 1351/15

UZASADNIENIE

Dnia 15.04.2015r. ubezpieczony A. K. wniósł do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. o przyznanie prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 07.07.2015r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury, gdyż nie spełnił on wszystkich koniecznych przesłanek prawa do świadczenia z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a mianowicie do dnia 31.12.1998r. nie udowodnił:

- 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach, a jedynie 6 lat, 7 miesięcy i 20 dni.

Organ rentowy do pracy w warunkach szczególnych nie zaliczył okresów zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 01.08.1979r. do dnia 31.12.1986r. i od dnia 01.10.1988r. do dnia 31.03.1998r. kolejno na stanowiskach: samodzielnego konstruktora, kierownika działu paszportyzacji, specjalisty energetyka, zastępcy kierownika biura paszportowo – konstrukcyjnego, kierownika działu projektowo – konstrukcyjnego, gdyż zakres obowiązków kadry kierowniczej w zakładzie wykracza poza osobiste i bezpośrednie dozоровanie, czy kontrolę poszczególnych procesów produkcyjnych. Zatem nie jest możliwe, aby pracownik kadry kierowniczej zakładu – wyższego szczebla – pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy stanowiskach robotniczych wymienionych w wykazie.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji domagając się jej zmiany przez przyznanie prawa do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych po uprzednim zaliczeniu do takiej pracy okresów zatrudnienia na stanowisku: samodzielnego konstruktora, kierownika działu paszportyzacji, specjalisty energetyka i z-cy kierownika, kiedy to – na stanowiskach samodzielnego konstruktora i kierownika działu paszportyzacji -wykonywał pracę w strefie bezpośrednio zagrożonej wybuchem, na stanowiskach specjalisty energetyka i z-cy kierownika, sprawował bezpośredni nadzór nad eksploatacją kotłów parowych, kotłów wodnych, ciepłych urządzeń wodnych i parowych, sprzężarek, urządzeń do zmiękczenia wody, układów do nawęglania i odżuzłania.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. K. dnia(...). ukończył 60 lat życia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się 25 – letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Ubezpieczony od dnia 11.10.1977r. do nadal jest zatrudniony w (...) S.A. B., lokalizacja działalności K. Młyn.

W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 09.04.2015r. ww. zakład pracy podał, iż ubezpieczony w okresie od dnia 11.10.1977r. do dnia 31.12.1998r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę: kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko – techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie na stanowiskach:

- od dnia 11.10.1977r. do dnia 31.07.1979r. – ślusarza,
- od dnia 01.08.1979r. do dnia 31.03.1981r. - samodzielnego konstruktora,
- od dnia 01.04.1981r. do dnia 31.03.1983r. – kierownika działu paszportyzacji,
- od dnia 01.04.1983r. do dnia 31.12.1986r. – specjalisty energetyka,
- od dnia 01.01.1986r. do dnia 30.09.1988r. – mistrza,
- od dnia 01.10.1988r. do dnia 31.01.1991r. – z-cy kierownika,
- od dnia 01.02.1991r. do dnia 30.11.1992r. – kierownika biura paszportowo – konstrukcyjnego,
- od dnia 01.12.1992r. do dnia 31.03.1998r. – kierownika działu projektowo – konstrukcyjnego,
- wymienionych w wykazie A dziale XIV poz.24 pkt 1 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 07.07.1987r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

Na podstawie powołanego powyżej świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu do pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia na stanowisku ślusarza od dnia

11.10.1977r. do dnia 31.07.1979r. oraz mistrza od dnia 01.01.1987r. do dnia 30.09.1988r. Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu także wcześniejszy okres zatrudnienia w KWK (...) od dnia 02.09.1974r. do dnia 30.09.1977r. na stanowisku ślusarza maszyn i urządzeń górniczych pod ziemią.

Z zeznań świadków K. P., A. P. i E. W. oraz z zeznań ubezpieczonego wynika, iż (...) S.A. zajmuje się produkcją materiałów wybuchowych, a w okresie spornym produkowała także środki strzałowe. Na stanowisku samodzielnego konstruktora i kierownika działu produkcji ubezpieczony pracował w dziale paszportyzacji, który mieścił się w dziale utrzymania ruchu, odpowiedzialnym za sprawne funkcjonowanie maszyn i urządzeń produkcyjnych. Dział paszportyzacji zajmował się prowadzeniem dokumentacji technicznej urządzeń i maszyn oraz zmianami dokonywanymi w tych maszynach. Ubezpieczony na stanowiskach jw. był odpowiedzialny za urządzenia, które były w dziale produkcji materiałów wybuchowych, dziale produkcji nitrogliceryny, dziale produkcji amonowo – saletranych, dziale środków strzałowych. Do jego obowiązków należało przygotowanie maszyn i urządzeń wydziałów produkcyjnych do remontu, nadzór nad tymi remontami, przygotowanie materiałów, szkiców. W tym celu ubezpieczony chodził po wydziałach produkcyjnych i przeglądał maszyny, gdyż każde urządzenie musiało mieć raz w miesiącu przegląd techniczny. Ubezpieczony bezpośrednio na dziale produkcji określał, które części maszyn muszą być wymienione i wykonywał rysunki. Na stanowisku kierownika działu produkcji ubezpieczony wykonywał takie same czynności jak na stanowisku samodzielnego konstruktora, przy czym dodatkowo był odpowiedzialny za pracę kilku pracowników, którzy zajmowali się pracami remontowymi.

Na stanowiskach specjalisty energetyka, mistrza i zastępcy kierownika ubezpieczony pracował w dziale energetycznym, który zajmował się eksploatacją kotłowni, sieci sprężonego powietrza, sieci pary technologicznej, centralnego ogrzewania, stacji uzdatniania wody i chłodni. Faktycznie na stanowiskach jw. ubezpieczony wykonywał taką samą pracę, a mianowicie nadzorował podległych pracowników zajmujących się eksploatacją urządzeń energetycznych, to jest w szczególności kotłów parowych i wodnych, które wytwarzały parę produkcyjną i grzewczą niezbędną do podgrzewania w procesach produkcyjnych.

Prace powyższe ubezpieczony wykonywał faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie wykonywał żadnych czynności administracyjnych, gdyż takimi czynnościami zajmowała się planistka.

Zakład pracy (...) S.A. sporządziła charakterystykę stanowisk pracy ubezpieczonego, w którym wskazała, iż na stanowisku:

1.samodzielnego konstruktora ubezpieczony wykonywał pracę na wydziałach produkcyjnych, bezpośrednio na produkcji nitrogliceryny, dynamitów, amonitów oraz środków strzałowych i inicjujących – w strefie zagrożenia wybuchem, pracował na obiektach oddziału remontowego przy remontowanych maszynach, urządzeniach oraz częściach instalacji, przywiezionych z produkcji do wyremontowania; do obowiązków ubezpieczonego należało przygotowanie danych do paszportów maszyn i urządzeń, wykonywanie pomiarów i szkiców części zamiennych maszyn i urządzeń produkcyjnych, konsultacje z ślusarzami wykonującymi remonty; ubezpieczony nie wykonywał wówczas prac biurowych i administracyjnych,

2.kierownika działu paszportyzacji ubezpieczony wykonywał taką samą pracę jak na stanowisku samodzielnego konstruktora i jednocześnie odpowiadał za pracę kilkuosobowego zespołu przygotowującego prace remontowe,

- na stanowiskach jw. ubezpieczony stale sprawował nadzór nad pracownikami wykonującymi prace związane z utrzymaniem ruchu, konserwacją, naprawami i remontami; praca na tych stanowiskach dotyczyła dozoru inżyniersko – technicznego związanego z utrzymaniem ruchu w poszczególnych jednostkach organizacyjnych zakładu,

3. specjalisty energetyka i zastępcy kierownika wykonywał pracę na kotłowniach parowych i wodnych, układach nawęglania i odżuzłania, stacjach sprężarek, nadto na oddziałach produkcyjnych przy bezpośrednim nadzorowaniu pracy cieplnych urządzeń wodnych i parowych; względem zakresu obowiązków były to tożsame stanowiska pracy, co stanowisko mistrza na wydziale energetycznym, gdy zmiana nazewnictwa była podyktowana zmianami organizacyjnymi; do obowiązków ubezpieczonego należał bezpośredni nadzór i dozór technologiczny nad eksploatacją

i remontami ww. urządzeń, nadzór i organizacja pracy podległych pracowników; ubezpieczony nie wykonywał w tym czasie prac biurowych i administracyjnych.

Przed Sądem Okręgowym w Gliwicach toczyły się sprawy o sygn. akt VIII U 2606/04 i VIII U 72/11 dotyczące innych ubezpieczonych o przyznanie prawa do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych, w których:

- w sprawie o sygn. akt VIII U 2606/11 Sąd prawomocnym wyrokiem z dnia 22.06.2005r. przyznał prawo do ww. świadczenia po uprzednim zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych z wykazu A działu XIV poz.25 zatrudnienia na stanowisku specjalisty energetyka w (...) S.A. w K. Młynie, gdy praca ta wykonywana była bezpośrednio przy konserwacji, naprawach, remontach i utrzymaniu ruchu urządzeń elektrycznych i sieci elektrycznej na wydziałach produkcyjnych zakładu materiałów wybuchowych,

- w sprawie o sygn. akt VIII U 72/11 Sąd prawomocnym wyrokiem z dnia 02.03.2011r. (apelacja od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 31.05.2012r. sygn. III AUa 1023/11) przyznał prawo do ww. świadczenia po uprzednim zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych z wykazu A działu XIV poz.24 zatrudnienia na stanowiska Kierownika Wydziału TP – 3 w Zakładzie (...) w K., gdy praca ta polegała na stałym nadzorowaniu i kierowaniu bezpośrednio pracami pracowników produkcyjnych Wydziału Lontów, Produkcji Uszczelek Magnetycznych ora (...) Wtryskowych wykonujących prace w szczególnych warunkach.

/dowód z: akt ZUS, akt osobowych ubezpieczonego, akt tut. Sądu o sygn. VIIIU 2606/04 oraz VIII U 72/11, charakterystyki stanowisk pracy ubezpieczonego, zeznań świadków K. P., A. P., E. W. oraz zeznań ubezpieczonego/.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego A. K. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.) – zwanej dalej ustawą – ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Zgodnie z 184 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – tj.01.01.1999r. – osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem – pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z cytowanych norm prawnych wynika, iż odwołujący nabędzie prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 60 lat,
- legitymowania się okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, przypadającym na dzień 01.01.1999r.,
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 01.01.1999r.,
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Odwołujący A. K. wiek 60 lat ukończył w dniu 10.06.2014r., nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się 25 – letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Spornym pozostawało, czy odwołujący na dzień 01.01.1999r. posiada 15 - letni okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, a konkretnie, czy istnieją podstawy do zaliczenia do takiej pracy spornego okresu zatrudnienia ubezpieczonego w (...) S.A. B. na stanowiskach samodzielnego konstruktora, kierownika działu paszportyzacji, specjalisty energetyka i z-cy kierownika od dnia 01.08.1979r. do dnia 31.12.1986r. i od dnia 01.10.1988r. do dnia 31.01.1991r.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że ubezpieczony w powyższym okresie faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę, która ujęta została w stanowiącym załącznik do rozporządzenia wykazie A dziale XIV poz.24 – „ (...) dozór inżynieryjno – techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie ”. Ubezpieczony sprawował wówczas dozór inżynieryjno – techniczny na wydziałach, gdzie wykonywane były prace wymienione w wykazie A dziale IV poz.27 – „ produkcja materiałów wybuchowych, środków strzałowych, elementów do środków strzałowych, wyrobów pirotechnicznych oraz ich konfekcjonowanie ” oraz w wykazie A dziale XIV poz. 1 „ prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego ”.

Za takim przyjęciem przemawiają w szczególności wiarygodne zeznania świadków i ubezpieczonego, które korespondują z przedłożoną przez zakład pracy charakterystyką stanowisk pracy jakie ubezpieczony zajmował w okresie spornym.

Ustalając jak wyżej Sąd miał na uwadze również fakt, iż w poprzednio toczących się przed tut. Sądem sprawach o prawo do emerytury wcześniejszej, z odwołań innych ubezpieczonych, Sąd przyznał prawo do tego świadczenia po uprzednim zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia tych ubezpieczonych na podobnych stanowiskach, co zajmował ubezpieczony w okresach spornych jw., a także fakt, że na stanowiskach specjalisty energetyka i z-cy kierownika ubezpieczony rzeczywiście wykonywał taką samą pracę, co na stanowisku mistrza, który to okres organ rentowy zaliczył do pracy w warunkach szczególnych.

Podkreślić należy, iż dla oceny, czy pracownik wykonywał zatrudnienie w szczególnych warunkach istotne znaczenie ma rodzaj faktycznie powierzonej mu pracy, a nie nazwa stanowiska wykazana w dokumentacji np. w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Świadectwo takie jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art.245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie - stąd jeśli zachodzą wątpliwości co do stwierdzeń w nim zawartych, konieczne jest ich zweryfikowanie innymi dowodami (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 16.09.2014r. AUa 2693/13).

Po zaliczeniu okresów spornych do pracy w warunkach szczególnych uznanej przez organ rentowy, ubezpieczony posiada na dzień 01.01.1999r. wymagany 15 – letni okres takiej pracy.

W konsekwencji powyższego Sąd stwierdził, iż ubezpieczony spełnia wszystkie niezbędne przesłanki do przyznania wnioskowanego świadczenia i stąd na podstawie wyżej powołanych norm prawnych z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury, poczynając od dnia 15.04.2015r., to jest od daty złożenia wniosku o emeryturę (zgodnie z art.129 ust.1 ustawy).

(-) SSO Grzegorz Tyrka